

per deixar-lo participar en el jorn i després s'hi llançà a fons. Tot sol, amb percussionista o amb el grup al complet. Cançons antigues o noves, agraiïdes o difícils. Variat i complet. Obrí amb «Venim del nord, venim del sud», tot agermanant l'Empordà amb Oriola; seguí amb una versió lírica de «Que tinguem sort», el «Cant de l'enyor» (el seu homenatge a Elx, també damnificada), «No abareteixis els somnis», l'apropiada «El jorn dels miserables», «El meu amic el mar», una intensa interpretació de «I amb el somriure la revolta», «Maremar» i «Astres». Per acabar, va fer una cançó en tàndem

amb Joan Amèric i davant la insistència del públic rematava amb «Laura» i amb «L'estaca». La veu de Lluís Llach no necessita d'adjectius, només cal dir que el 20 de desembre a Alzira va cantar amb emoció i amb gana. El resultat, doncs, un concert esplèndid.

Vora les tres de la vesprada la gent va anar davallant a poc a poc la muntanyeta del Salvador. El simbòlic calvari d'Alzira esdevenia una llarguíssima serp humana reunida festivament una vegada perquè mai no es torne a recórrer aquest mateix camí, com tantes voltes, amb por i angoixa. □

«EL PODER PERD TOTA JUSTIFICACIÓ QUAN NO SAP SERVIR
ELS CIUTADANS»

Lluís Llach, una veu solidària

A punt d'eixir a l'estranger, Lluís Llach encara sap trobar un «racó» per acudir on la seua presència i la seua solidaritat són requerides.

V. I.

Trobem Lluís Llach acabat d'arribar d'un llarg viatge. Mentre prepara l'instrumental amb els companys i repassa l'ordre de les cançons, mantenim una conversa urgent. La bona disposició del cantant és evident, agraiïble, però el temps curteja. Amb tot, hi ha serenitat, quasi placidesa, en les seues paraules, i al darrere, sostenint-les, unes idees molt clares.

—*¿Com han rodat les coses per organitzar aquest acte a Alzira? ¿D'on sorgí la idea?*

—Em sembla que ha estat una idea compartida per molta gent, Acció Cultural, la Crida, jo mateix, fer aquest acte de solidaritat amb els afectats. I és bonic que sigui així, demostra que la gent hi està sensibilitzada. Ha estat fàcil muntar-lo.

—*Avui, l'esplanada és plena de gent, sobretot joves, de tot el País Valencià. ¿Què en pensa, quan comprova que té una capacitat tan gran de convocatòria?*

—Pensar que encara puc servir per a aquestes coses m'escalfa una mica, però la veritat és que jo només sóc l'excusa per reunir una gent. Més que mèrit dels que ho hem organitzat, crec que el mèrit està en la sensibilitat d'una gent activa que posa en qüestió moltes co-

ses. Posa en qüestió un estat que sembla que no es justifica per servir els interessos dels ciutadans. Al País Valencià del nord —com jo li dic—, a l'Empordà, també trenquem aigües de tant en tant, però no amb la freqüència ni amb els efectes d'aquí. Comparats amb Alzira, ja tenim sort. No hi ha una autopista que freni les aigües, les preses no cauen, no hi ha un abandonament de la funció social del poder tan gran com aquí. Això és un símbol evident de moltes coses.

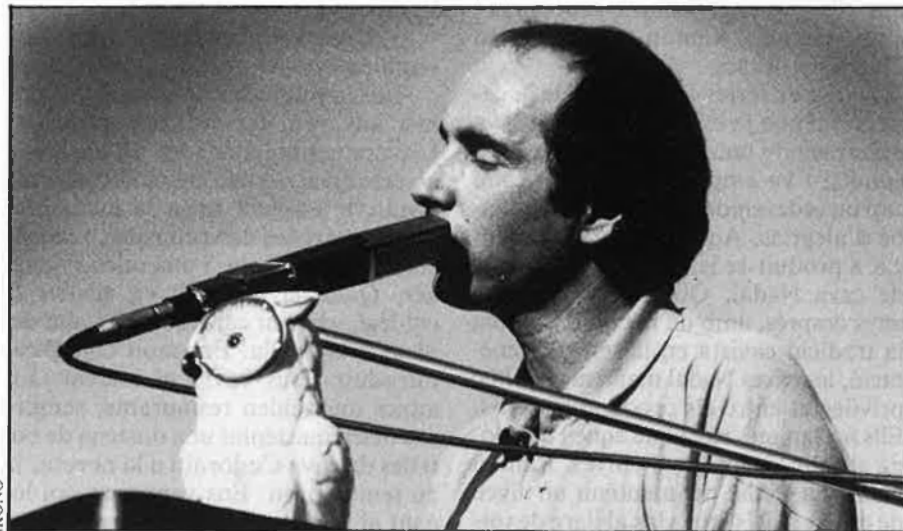
—*¿Pensa que un poder valencià més fort ho canviaria, això?*

—Mira, si hi fessin coses, a Madrid, preses correctament construïdes, neteja dels llits dels rius, reformes, ni que només fos per prepotència, encara s'hauria d'agrair. Aquesta és l'única justificació del poder. El poder és odiable per molts motius, però ja és insuportable quan veus que davant una neces-

sitat urgent només et trobes amb una finestreta, una *ventanilla* buida. Però encara és més escandalós no trobar en els poders més pròxims al ciutadà, fins i tot en els locals, ni la més petita mostra de bona voluntat: que si no tenen competències, que si no els correspon, que no tenen les partides pressupostàries adients... Això és impensable. És impensable que es jugui així amb la vida, la felicitat i els béns de la gent. Llavors el poder perd tota justificació. Ara, també es veu molt clar, llavors, que al País Valencià un autogovern —o digues-li com vulguis— més fort podria fer cara amb més èxit els problemes propis.

—*¿Quina va ser la seua primera reacció en assabentar-se d'aquestes inundacions?*

—La primera va ser, sobretot, d'incomprensió. Un no té ja massa confiança que les coses s'arreglin de pres-

«Jo només sóc l'excusa per a reunir una gent».

sa, però imaginava que, com allò de la pantanada havia estat tan greu, sí que hi hauria coses solucionades, i més quan se'n sabien les causes i les necessitats, se n'havien fet pressupostos, etc. Era lògic pensar que alguna cosa s'havia fet. El primer que vaig sentir, doncs, va ser sorpresa, estupor. Val a dir que també em va alegrar l'actitud de solidaritat tan gran que es constata a Catalunya, el seguiment dels mitjans de comunicació, etc. Vaig pensar que aquestes coses són bàsiques perquè un terme com Països Catalans tingui alguna validesa a uns altres nivells que els d'un pur projecte polític futur.

—*Tinc entès que, normalment, no li agrada cantar a l'aire lliure.*

—Déu n'hi do. Pràcticament ja només actuo a l'aire lliure al País Valencià, però aquí ho faig moltes vegades. I no només perquè faci més bon temps.